

KREDIETVOORSTELLEN BIJ DE BEGROTING 2025

Registratienummer: 24.121609

Aan	De verenigde vergadering	Datum 27-nov.-2024
Van	D&H	Datum 15-okt.-2024
Onderwerp	Kredietvoorstellen bij de Begroting 2025	

"GOED WATERBEHEER LEGT
DE BASIS VOOR DE TOEKOMST
VAN ONS GEBIED."

Portefeuillehouder: meerdere

Voorgesteld besluit

1. Een voorbereidings- en uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € 7.000.000,- voor clusterkrediet DIRK VI.
2. Een clusterkrediet beschikbaar stellen van € 1.294.000,- voor de watergebiedsplannen voor het uitvoeren van diverse maatregelen.
3. Een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € 4.000.000,- voor het verhelpen van lekkage en het gelijktijdig reviseren van de pompijnen op boezemgemaal Katwijk.
4. Een kredietaanvraag voor poldergemalen beschikbaar te stellen:
 1. Een aanvullend uitvoeringskrediet van € 800.000,- ter beschikking te stellen voor de uitvoering van gemalen uit het werkpakket 'Programma Team Poldergemalen (PTP)' 2.
 2. Een aanvullend voorbereidingskrediet van € 2.500.000,- ter beschikking te stellen voor de voorbereiding van gemalen uit PTP3/PTP4.
 3. Een uitvoeringskrediet van € 14.100.000,- ter beschikking te stellen voor de uitvoering van diverse gemalen uit PTP3.
 4. Een uitvoeringskrediet van € 1.775.000,- ter beschikking te stellen vanuit de Kaderrichtlijn Water (KRW) voor de aanleg van twee vispassages uit PTP3.
 5. Een uitvoeringskrediet van € 2.000.000,- ter beschikking te stellen voor het uitvoeren van maatregelen met korte voorbereidingstijd uit PTP3/PTP4.
5. Voor KRW 3 Noord een clusterkrediet beschikbaar te stellen van € 7.740.000,- voor de verdere uitwerking en uitvoering van maatregelen.
6. Een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € 970.000,- voor de realisatie van een overstort aan de Korte Vliet te Voorschoten.

7. In te stemmen met het op orde brengen van de transportleiding van AWTG Zoeterwoude de Loethe naar AWZI leiden Zuid West. Hiervoor een uitvoeringskrediet van € 860.000 beschikbaar te stellen voor het aanleggen van twee zinkers onder de Vliet.
8. De huidige roostergoedverwijderingsinstallatie op AWZI-Zwaanshoek uitbreiden en hiervoor een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € 1.800.000,-.
9. De bodemsanering voor AWZI Rijsenhout uit te voeren en hiervoor een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € 2.700.000,-.
10. Voor de aanpassing van het beluchtingssysteem (B-trap) op AWZI Velsen een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € 500.000,-.
11. Een aanvullend uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € 720.000,- voor het project Energie labels bedrijfsgebouwen Rijnland.
12. Een voorbereidingskrediet van € 1.000.000,- beschikbaar te stellen voor de aanleg van Zonneweiden.

Context

Op verzoek van uw vergadering wordt een aantal kredietvoorstellen gebundeld en ter vaststelling voorgelegd. In februari 2022 heeft het college besloten om in principe vrijwel alle kredieten op twee momenten in het jaar vast te stellen, te weten in mei bij de voorjaarsburap en in november bij de programmabegroting.

Kredieten met een bestuurlijk sensitief karakter worden waar mogelijk apart aangeboden. De overige voorstellen die separaat worden aangeboden worden gemotiveerd onderbouwd waarom deze niet meelopen in de 2-jaarlijkse gebundelde kredietvoorstellen. Vier kredieten worden apart aangeboden, omdat de kredieten complexer zijn en vanwege het beleid.

Argumenten

1. Hiermee geven we invulling aan de wens om op slechts enkele momenten kredieten vast te stellen.

Bij de programmabegroting worden twaalf kredietvoorstellen aan uw vergadering voorgelegd.

Om de voorstellen al op dit moment te kunnen aanbieden, moeten de kredietaanvragen goed onderbouwd zijn.

Naast zorgvuldigheid is tijdigheid van de kredietaanvraag van belang om rechtmatig te kunnen aanbesteden. In februari 2022 heeft het college besloten om in principe vrijwel alle kredieten op twee momenten in het jaar vast te stellen, te weten in mei bij de voorjaarsburap en in november bij de programmabegroting.

2. Het project komt logischerwijs uit de programmabegroting voort.

De meeste kredietvoorstellen die in dit voorstel bij de programmabegroting zijn gevoegd, zijn iets beknopter dan gebruikelijk omdat veel informatie al in de programmabegroting is opgenomen. De investeringsprojecten waarvoor een krediet wordt gevraagd, zijn hier een logisch uitvloeisel van.

Risico's

n.v.t.

A. Projecten die in aanmerking komen voor een kredietaanvraag bij de programmabegroting 2025

Project*	Programma	Begroot in PB2025	Begroot in PB2025 als:	Eerdere besluitvorming:
Vorbereidings- en uitvoeringskrediet voor clusterkrediet DIRK VI	Veiligheid	Ja	Onderhanden werk: Cluster Dijkversterking Regionale keringen DIRK VI	Diverse eerdere kredietaanvragen
Clusterkrediet watergebiedsplannen	Voldoende Water	Ja	Onderhanden werk: WGP Midden-zuid	Diverse eerdere kredietaanvragen
Uitvoeringskrediet herstelwerkzaamheden boezemgemaal Katwijk	Voldoende Water	Ja	Toekomstig werk: Boezemgemalen	Diverse eerdere kredietaanvragen
Poldergemalen	Voldoende water en Schoon & Gezond Water	Ja	Onderhanden werk: Poldergemalen cluster 3 Toekomstig werk: Poldergemalen meerjarenraming	Diverse eerdere kredietaanvragen
Clusterkrediet KRW 3 Noord	Schoon & Gezond Water	Ja	Onderhanden werk: KRW 3 Noord	Diverse eerdere kredietaanvragen
Uitvoeringskrediet overstort aan de Korte Vliet te Voorschoten	Waterketen	Ja	Onderhanden werk: Cluster Waterketen 1	Diverse eerdere kredietaanvragen
Vervangen zinkers onder de Vliet	Waterketen	Ja	Toekomstig werk: Assemanagement AWTS	Geen
Uitvoeringskrediet Roostergoedverwijdering AWZI-Zwaanshoek	Waterketen	Ja	Onderhanden werk: Cluster Waterketen 2	Een eerdere kredietaanvraag
Uitvoeringskrediet bodemsanering van AWZI Rijsenhout	Waterketen	Ja	Onderhanden werk: Cluster Waterketen 2	Een eerdere kredietaanvraag:
Uitvoeringskrediet AWZI Velsen	Waterketen	Ja	Onderhanden werk: Cluster Waterketen 2	Diverse eerdere kredietaanvragen
Uitvoeringskrediet project Energie labels bedrijfsgebouwen Rijnland	Waterketen	Ja	Onderhanden werk: Waterketen 1 Toekomstig werk: Energieneutraliteit	Diverse eerdere kredietaanvragen
Vorbereidingskrediet voor de aanleg van Zonneweiden	Waterketen	Ja	Toekomstig werk: Energieneutraliteit	Geen

B. Specificatie van de twaalf bij de Begroting 2025 aan te vragen kredieten

1. Clusterkrediet Dijkversterking Regionale Keringen (DiRK)

Voorgesteld besluit:

1. Een voorbereidings- en uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € 7.000.000,- voor clusterkrediet DIRK VI.

Context

De regionale keringen van Rijnland moeten aan de veiligheidsnormen voldoen die zijn vastgelegd in de provinciale waterverordening Rijnland (voor Zuid-Holland inmiddels: de Omgevingsverordening Zuid-Holland). In 2012 is 1.100 km aan deze normen getoetst, waarbij 498 km is afgekeurd.

Met de provincies hebben we de afspraak dat eind 2020 90% van de getoetste keringen voldoet aan de norm en dat de resterende 10% vanaf 2020 ter hand wordt genomen. Rijnland neemt de vervolgstap om de laatste km's op orde te brengen voor 2030. Het Project Dijkversterking Regionale keringen ('DiRK' staat voor: Dijkversterking Regionale Keringen) moet hieraan invulling geven.

In het coalitieakkoord van het nieuwe bestuur is aangegeven dat de versterking van de regionale keringen moet worden geïntensiveerd.

In uw vergaderingen van november 2016, november 2017, maart 2019, maart 2020, juni 2020, december 2020, november 2021, mei 2022, november 2022, mei 2023, november 2023 en mei 2024 heeft u reeds kredieten beschikbaar gesteld voor een totaalbedrag van € 182,1 mln. De voorliggende kredietaanvraag is bedoeld voor het werkpakket van DiRK VI (29,6 km).

Argumenten

1.1 Een goede staat van de regionale keringen vraagt om continu onderhoud en versterkingen.

Om de regionale keringen in goede staat te houden is periodiek onderhoud noodzakelijk. Met de tijd gaan keringen achteruit waardoor een opgave op hoogte en/of stabiliteit kan ontstaan. Het dijkversterkingsprogramma geeft hier invulling aan om aan de geldende normen te voldoen en draagt daarmee bij aan het preventief beschermen van ons beheergebied tegen overstromingen.

1.2 De regionale keringen in ons beheergebied moeten in 2030 aan de normen voldoen

In het Uitvoeringsbesluit van de provincies is bepaald dat alle regionale waterkeringen die bij toetsing in 2012 en 2024 met 'onvoldoende' zijn dan wel worden beoordeeld (uiterlijk) in 2030 aan de omgevingswaarden veiligheid regionale waterkeringen moeten voldoen. De meest urgente strekkingen zijn als eerste jaren opgepakt. Om eind 2030 te voldoen is het noodzakelijk om jaarlijks gemiddeld 20 km aan versterkingen op te leveren.

1.3 Duurzaamheid en circulariteit wordt zoveel mogelijk meegenomen

Duurzaamheid wordt meegenomen in de voorbereidings- en uitvoeringsfase. Tijdens het ontwerp wordt getracht om zoveel mogelijk met grond te werken i.p.v. stalen of houten damwanden. Grond of klei wordt bij voorkeur uit de nabije omgeving betrokken. Hergebruik van stalen damwanden of houten beschoeiingen wordt altijd onderzocht of hergebruik mogelijk is. Emissieloos werken of het gebruik van HVO-diesel wordt gestimuleerd in de aanbesteding. Indien mogelijk wordt een bloemrijk mengsel ingezaaid op de dijken om zo de biodiversiteit te vergroten. Zo wordt de strekking Vijfhuizer- en Poelpolder 100% Circulair uitgevraagd, is de Hoekse Aarkade (deel Menken) voor 90% uitstootvrij uitgevoerd en is in Nieuwkoop de Hoge Dijk – Golfvereniging een bloemrijke dijk aangelegd.

1.4 Het werk is voorzien in het MJP 2025-2029 en de Begroting 2025

De uit het krediet voortvloeiende kapitaallasten komen geheel ten laste van de taak watersysteembeheer. De afschrijvingstermijn is 20 jaar. Hiermee is rekening gehouden in het MJP 2025-2029 wat wil zeggen dat deze kredieten binnen de vastgestelde tariefontwikkeling passen.

De werkzaamheden die voorzien zijn in deze kredietaanvraag hebben betrekking op 1 van de 7 clusterkredieten voor de regionale keringen (DiRK I t/m DiRK VII). Voor dit cluster wordt alleen uitvoeringskrediet aangevraagd voor de strekkingen waarvan de kosten bekend zijn en een SSK-raming beschikbaar is. Voor het voorbereidingskrediet zijn kentallen van de afgelopen paar jaar toegepast inclusief indexatie.

DiRK VI: In november 2022 heeft de VV € 4 miljoen beschikking gesteld om de scope van DiRK VI te bepalen en de eerste paar strekkingen voor te bereiden. In het afgelopen jaar is van dit krediet de scope van DiRK VI vastgesteld voor 16 strekkingen en de eerste paar strekkingen opgestart. Om alle strekkingen voor te kunnen bereiden wordt een voorbereidingskrediet aangevraagd van € 4 miljoen.

Eén van de DiRK VI projecten is het project Nieuwveens Jaagpad. Dit project wordt door Waternet voorbereid en uitgevoerd. Rijnland betaald, conform afspraak met Waternet, 50%. Voor dit project wordt een uitvoeringskrediet van € 2,5 mln. aangevraagd.

MT-Polder Oost is een strekking van 4,6 km. Een klein deel hiervan heeft dezelfde grondopbouw als het deel van de MT-Polder dat in 2021 is afgeschoven. Recentelijk is gebleken dat scheuren in de waterbodem zijn ontstaan. Daarom moet met spoed een steunberm worden aangebracht om dit deel van de dijk te stabiliseren vooruitlopend op de reeds geplande dijkverbetering. Deze steunberm had ook bij 'normale' dijkversterking worden aangebracht. Het betreft een strekking van circa 200 meter. Voor deze spoed werkzaamheden wordt een krediet van € 0,5 mln. aangevraagd. Dit bedrag wordt in mindering gebracht op de kredietaanvraag voor de rest van deze dijk.

1.5 We maken efficiënte meters

Bij diverse werken wordt het werk uitgevoerd door de gemeente, waterschap of provincie. Of Rijnland voert werken uit voor de gemeente of provincie. Dit is voor beide partijen een efficiënte manier van werken. Dit bespaart voor beide partijen kosten en de omgeving ondervindt minder overlast, omdat de werkzaamheden in één keer worden uitgevoerd. Rijnland heeft de doelstelling om meer werkzaamheden gezamenlijk met andere partijen uit te voeren. Veel gemeenten en de beide provincies delen die doelstelling. Door goede ervaringen met gezamenlijke projecten en steeds betere communicatie tussen partijen lukt het steeds vaker om werkzaamheden samen te laten lopen. Dit vraagt een zekere flexibiliteit om in te kunnen springen op de mogelijkheden die zich voordoen. Het project Nieuwveens Jaagpad doet Rijnland samen met Waternet. Waternet is penvoerder en Rijnland betaalt haar deel. De afspraken hierover zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst.

Risico's

1.1 Werk-met-werk maken kan vertraging opleveren

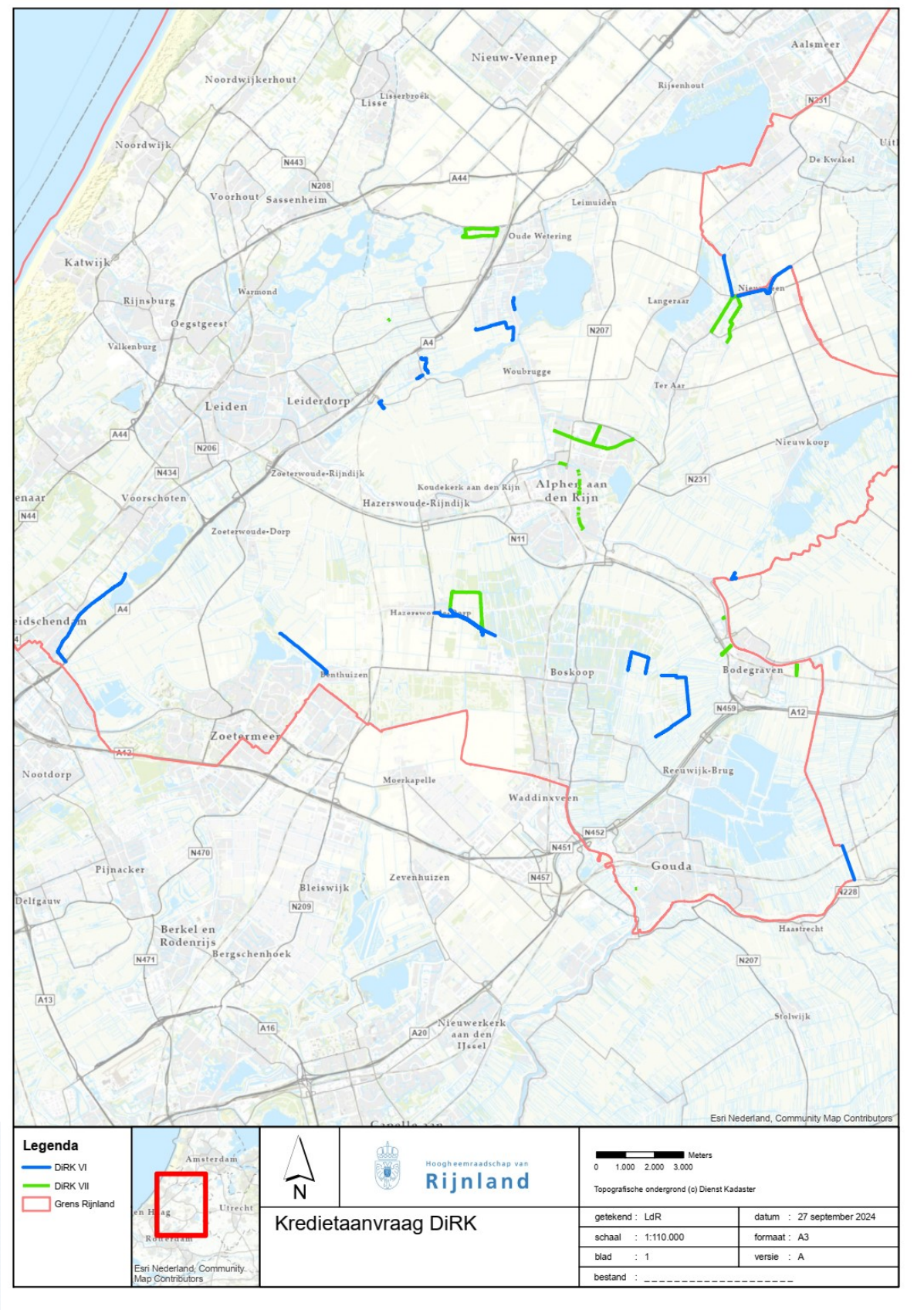
De planning van een samenwerkingspartner (provincie, gemeente, particulier) kan verschillen van onze optimale planning. In principe wordt dit risico ondervangen door aan de voorkant van het project zoveel mogelijk bindende afspraken te maken met de samenwerkingspartner in een samenwerkingsovereenkomst (SOK). De strekkingen, die zijn opgenomen in het kader van werk-met-werk maken, zijn opgenomen omdat het verwachte moment van uitvoering, dat is opgegeven door de samenwerkingspartner, ligt in de periode 2025-2029.

1.2 Weerstand in de omgeving levert vertraging op

Het versterken van een kering is maatwerk en veelal een afweging tussen veiligheidsaspecten, kosten en draagvlak. Belangrijk uitgangspunt en inmiddels de standaard werkmethode bij kadeverbeteringen is het principe "van buiten naar binnen denken". Wensen en aandachtspunten van de omgeving worden op deze manier vroegtijdig getraceerd. Bij de planvorming kan hiermee rekening worden gehouden met veelal een gedragen oplossing tot gevolg. De meest aantrekkelijke oplossing voor de omgeving is vanuit kosten oogpunt echter niet altijd realiseerbaar. Dit kan stuiten op een gebrek aan draagvlak en daarmee uitloop in de tijd. Dit speelt bijvoorbeeld bij de werkzaamheden bij de kering

de Kudelstaartseweg, waarbij Waternet vlak langs woningen damwanden moeten aanbrengen. Via het omgevingsmanagement wordt geprobeerd het risico te minimaliseren.

Bijlage 1: kaart DiRK VI en VII

2. Clusterkrediet watergebiedsplannen

Voorgesteld besluit

1. Clusterkrediet beschikbaar te stellen van € 1.294.000,- voor de watergebiedsplannen voor het uitvoeren van diverse maatregelen

Context

Met een watergebiedsplan verbetert Rijnland het watersysteem van een bepaald gebied vanuit zijn drie hoofdtaken: droge voeten, voldoende water en gezond water voor nu en in de toekomst. Dat is nodig om wateroverlast en perioden van droogte tegen te gaan als gevolg van klimaatverandering. De watergebiedsplannen worden binnen Rijnland sinds 2012 projectmatig aangepakt en hebben tot doel om uiterlijk in 2027 te voldoen aan de norm voor wateroverlast. Daarnaast wordt door middel van de watergebiedsplannen de wettelijke taak van Rijnland ingevuld om peilbesluiten vast te stellen en uit te voeren. Door te zorgen voor de juiste doorstroming en inrichting draagt een watergebiedsplan ook bij aan de verbetering van de waterkwaliteit.

De aanpak van een watergebiedsplan bestaat uit een procesfase waarin de planvorming plaatsvindt en een projectmatige fase waarin de realisatie van maatregelen wordt voorbereid en uitgevoerd. Krediet wordt per polder aangevraagd, voor start van de planvormingsfase en daarna nog eens voor de bestuurlijke besluitvorming. Deze fasering is nodig omdat na de planvormingsfase vaak pas duidelijk is welke maatregelen daadwerkelijk genomen moeten worden. Ook kan het zijn dat meerdere keren krediet voor eenzelfde polder wordt verstrekt omdat de uitvoering in fases wordt uitgevoerd.

Bij deze kredietaanvraag is een deel nodig voor de realisatie van maatregelen n.a.v. peilbesluiten die in 2025 worden vastgesteld. Dit betreffen polder Alpherhoorn en de Hogeveensepolder. Het andere deel is nodig voor de aanleg van stuw De Nesse en de bouw van twee bosmanmolens op Kaageiland. Het vervangen van stuw de Nesse is reeds door de afdeling onderhoud in 2024 uitgevoerd omdat deze stuw defect was en daardoor acuut vervangen diende te worden. In bijlage 1 is een kaart opgenomen met daarop de polders aangegeven waarvoor krediet wordt aangevraagd.

Argumenten

1.1 Met het krediet verbeteren we het watersysteem in 4 polders binnen het beheergebied van Rijnland

In drie polders starten we in 2025 met de uitvoering van diverse inrichtingsmaatregelen. In één polder is het werk in 2024 uitgevoerd. Een overzicht van alle maatregelen die met dit krediet worden gefinancierd zijn opgenomen in bijlage 2.

1.2 Om maatregelen in 2024, 2025 en 2026 uit te kunnen voeren is nu clusterkrediet nodig.

Het clusterkrediet is bedoeld voor de onderzoeks-, bouw- en vastgoedkosten van maatregelen die we de komende periode tot uitvoering willen brengen (zie bijlage 2). De bedragen zijn gebaseerd op SSK ramingen, inclusief risicoreservering of op basis van daadwerkelijk gemaakte kosten.

1.3 Deze investering is opgenomen in de Programmabegroting 2025 en het MJP 2025-2029.

De investering is opgenomen in de Programmabegroting 2025 en het MJP 2025-2029 onder WGP Midden-zuid. De afschrijvingstermijn bedraagt 20 jaar. De uit het krediet voortvloeiende exploitatiekosten komen ten laste van de taak watersysteembeheer.

1.4 Bij het uitvoeren van de maatregelen is er aandacht voor duurzaamheid en circulariteit

De gunningscriteria bij meervoudig onderhandse aanbestedingen worden zoveel mogelijk afgestemd op de duurzaamheidsambities van Rijnland. Binnen het WGP wordt bij voorkeur gekozen voor hergebruik en het toepassen van hernieuwbare grondstoffen (hout). Aangezien de werken voornamelijk grondverzet betreffen wordt het meeste ingezet op werk met werk maken en het beperken van uitstoot.

Financiën

In onderstaande tabel staat een overzicht van de benodigde kredieten per deelproject.

Kredieten per deelgebied

Deelgebied	Krediet
Rijnpolders: 239 – Polder Alpherhoorn	€ 330.000,-
053 - Hogeveensepolder	€ 333.000,-
260 – Polder Het Zaanse Rietveld – Stuw de Nesse	€ 296.000,-
060 - Kaagerpolder	€ 335.000,-
Totaal	€ 1.294.000

Binnen het watergebiedsplan zijn al voorbereidings- en uitvoeringskredieten verstrekt.

Risico's

1.1 De maatregelen worden duurder dan nu voorzien.

Het huidige clusterkrediet is bedoeld om de maatregelen in lopende polders uit te kunnen voeren en zijn onderbouwd met een SSK-raming. Conform de spelregels van het clusterkrediet kunnen door middel van de cluster risicoreservering gevallers in de uitvoering opgevangen worden.

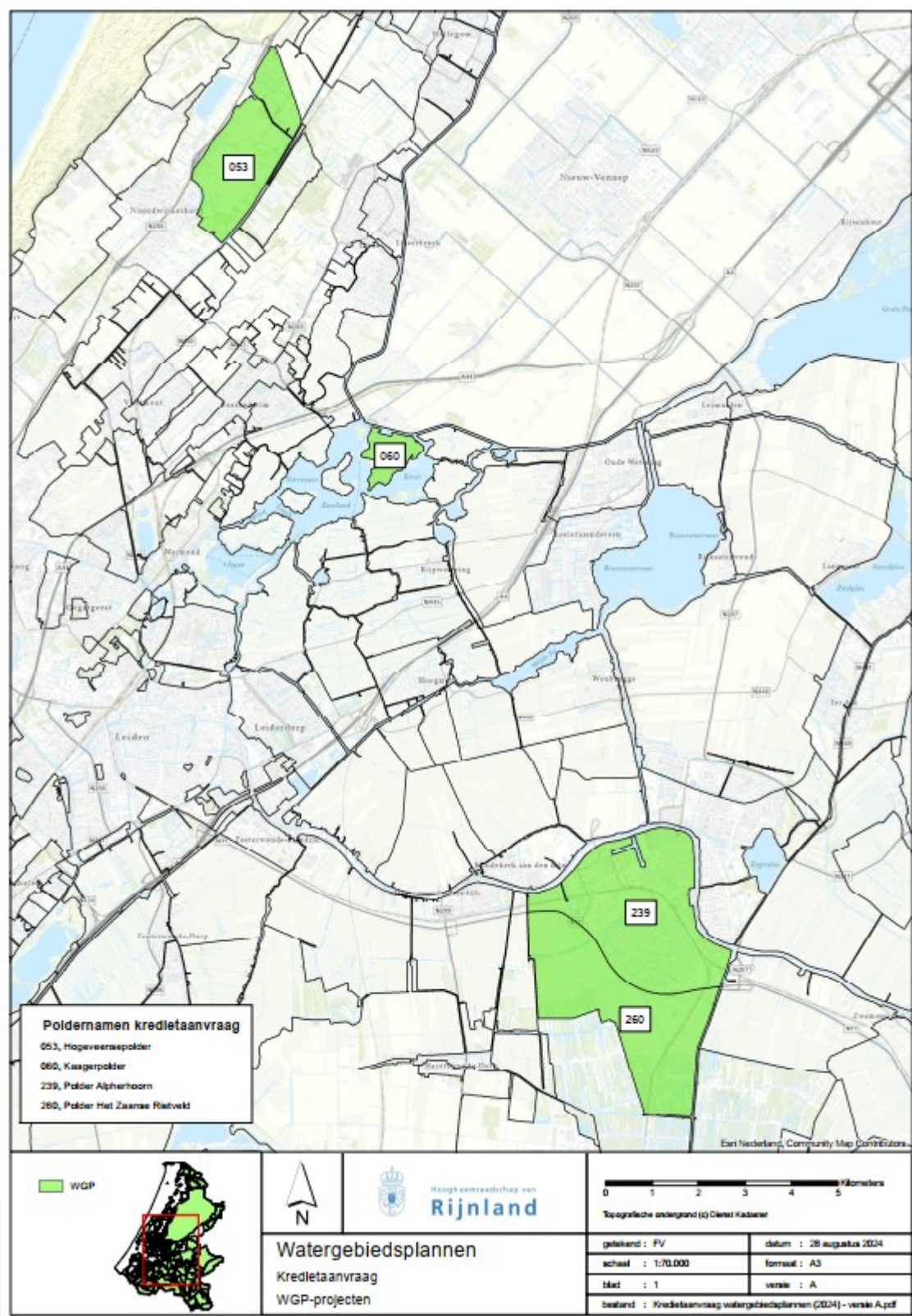
1.2 Geen draagvlak voor de uit te voeren maatregelen.

Voor uitvoering van veel inrichtingsmaatregelen in de polders is overeenstemming met eigenaren nodig. Indien deze niet wordt verkregen, kan dat leiden tot procedures en de daarbij komende kosten en vertraging. Door in de voorbereidingsfase veel aandacht aan communicatie en omgevingsmanagement te geven en waar nodig overeenkomsten af te sluiten, is dit risico beheerst.

Vervolg

Na het verlenen van het krediet starten de uitvoeringswerkzaamheden in 2025.

Bijlage 1: kaart watergebiedsplannen

Watergebiedsplan

Deelgebied	Omschrijving
239 – Polder Alpherhoorn	Uitvoeringskrediet voor: - Inlaat verplaatsen - Stuw verwijderen - Stuw verbreden - Inlaat aanleggen
053 - Hogeveensepolder	Uitvoeringskrediet voor: - Stuw aanleggen - Inlaat aanleggen - Krooshekreiniger plaatsen
260 – Polder Het Zaanse Rietveld – Stuw de Nesse	Uitvoeringskrediet voor: - Stuw vervangen
060 - Kaagerpolder	Uitvoeringskrediet voor: - Twee Bosmanmolens plaatsen - Watergang verbreden

3. Herstelwerkzaamheden boezemgemaal Katwijk

Voorgesteld besluit

1. Een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € 4.000.000 voor het verhelpen van lekkage en het gelijktijdig reviseren van de pompijnen op boezemgemaal Katwijk.

Context

Via de vier boezemgemalen wordt het water uit Rijnlandse boezem afgevoerd naar het Noordzeekanaal, de Hollandsche IJssel of de Noordzee. De betrouwbaarheid van de boezemgemalen is zoals in de Beeld VV van juni 2024 over Toekomstbestendig Watersysteem Rijnland toegelicht een essentieel onderdeel in het peilbeheer van de Rijnlandse boezem.

Boezemgemaal Katwijk is het grootste gemaal met een capaciteit van 94 m³/s verdeeld over vier pompen. In 2001 werd naar aanleiding van een eerder boezemstudie een planstudie gestart naar de toekomst van boezemgemaal Katwijk. Verschillende alternatieven zijn destijds bekeken met de renovatie en uitbreiding van het bestaande boezemgemaal als resultaat. De renovatie vond plaats tussen 2008 en 2011 en in 2010 werd het in 1954 gebouwde boezemgemaal Katwijk aangewezen als rijksmonument.

In 2023 en 2024 zijn er naar aanleiding van lekkages en slijtagebeelden van de pompen (op basis van trillingsmetingen) verschillende onderzoeken uitgevoerd. Uit de onderzoeken blijkt dat er bij de uitbreiding wijzigingen in de constructie niet voldoende robuust zijn doorgevoerd en dat er wrijving zit tussen de keuzes voor nieuwe technieken in een monumentaal object. De wijzigingen in de constructie hebben geleid tot de lekkages en de impact van technische keuzes naar aanleiding van de monumentale status zorgen voor een complexe uitvoering van het werk.

Voor het verhelpen van de lekkages dienen drie van de vier pompijnen achtereenvolgend drooggezet te worden. De omvang van het gemaal en de complexiteit van het ontwerp maken het een ingrijpende klus die ervoor zorgt dat het boezemgemaal over een periode van een jaar steeds een ¼ van zijn pompcapaciteit verliest, iedere keer één pompijn uit bedrijf.

Naast de lekkages zijn er zoals genoemd ook beelden van slijtage van de pompijnen geconstateerd, dit op basis van trillingsmetingen. In deze kredietaanvraag wordt aangeraden om gelijktijdig met het verhelpen van de lekkages ook de pompijnen te reviseren, dit vanwege het feit dat de pompijnen toch al drooggezet moeten worden. Dit zorgt ervoor dat we:

- later nog een keer voor een langere periode steeds een ¼ van de capaciteit van ons belangrijkste boezemgemaal kwijt zijn.
- kosten besparen (€150k/pompijn) doordat we later niet opnieuw de pompijnen droog moeten zetten
- onnodige overlast in de omgeving voorkomen door wederom de stremming van het verkeer.

Bij het droogzetten van de pompijnen vervangen we de slijtagegevoelige onderdelen (revisie). Tegelijkertijd onderzoeken we die onderdelen en de rest van de pomp om de mate van slijtage te valideren met de beelden uit de trillingsmetingen. In het verlengde analyseren we of en welke aanpassingen ten behoeve van de technische levensduur we door kunnen voeren op basis van die resultaten. Onderdeel hiervan is de relatie tussen de beschikbare techniek en de aansturing op de doelen uit de VV TKN-memo 'Afwegingskader voor het operationele peilbeheer' van 16 mei 2023.

Aanvullend op deze kredietaanvraag wordt op dit moment nog onderzoek gedaan naar de betonkwaliteit van de fundering van boezemgemaal Katwijk. Dit naar aanleiding van lekkages in de pijlers van het boezemgemaal.

Argumenten

1.1 De lekkage zorgt voor de uitval van boezemgemaal Katwijk bij extreme weersomstandigheden

De lekkage zorgt ervoor dat er bij extreme weersomstandigheden water op de vloer komt te staan bij drie van de vier pompijnen en door een veiligheidsmaatregel komen deze pompijnen dan tot stilstand. Onwenselijk omdat de capaciteit van ons grootste gemaal dan het hardst nodig is.

1.2 De lekkage kan leiden tot een veiligheidsincident

Naar aanleiding van de lekkage is er een veiligheidsmelding gemaakt omdat geconstateerd is dat er net boven de vloer een middenspanningskabel ligt wat bij een grotere lekkage tot een veiligheidsincident kan leiden.

1.3 Een goede technische staat van de boezemgemalen is essentieel voor het op peil houden van de boezem

Zoals in de eerdere boezemstudies en ook de beeld VV van juni 2024 is benoemd is de betrouwbaarheid van de boezemgemalen een belangrijke factor om het peil in de boezem bij extreme neerslag te beheersen. Een goede technische staat van de pompijnen van boezemgemaal Katwijk is daarbij cruciaal. Net als een boezemgemaal zonder de hierboven beschreven lekkages.

1.4 Duurzaamheid en circulariteit

De revisie van de pompen en het verhelpen van lekkage speelt een belangrijke rol in het bevorderen van duurzaamheid en circulariteit. Door de pompen te reviseren (slijtonderdelen vervangen) in plaats van te vervangen, wordt de levensduur verlengd, wat leidt tot minder afval en een vermindering van de vraag naar nieuwe grondstoffen. Dit proces draagt bij aan de circulaire economie door materialen en onderdelen te hergebruiken, wat de ecologische voetafdruk van productie en afvalbeheer verkleint. Kortom, de revisie ondersteunt zowel milieudoelstellingen als economische voordelen. Ditzelfde geldt voor het verhelpen van de lekkage. Hiermee wordt een versnelde degradatie en daarmee kortere levensduur voor het gebouw en de installatieonderdelen voorkomen.

Financiën

In het MJP 2025-2029 is onder toekomstig werk onder boezemgemalen, rekening gehouden met deze investering. De afschrijvingstermijn bedraagt 15 jaar en de uit het krediet voortvloeiende exploitatiekosten komen geheel ten laste van de taak watersysteembeheer.

Risico's

1.1 De lange levertijden voor de onderdelen van de pomp kunnen leiden tot vertraging

De onderdelen voor de revisie van de pompen hebben een levertijd van ca. negen maanden. Na het verkrijgen van het krediet worden de onderdelen zo snel als mogelijk besteld, waarna de rest van de voorbereidingen start.

1.2 De werkzaamheden gaan leiden tot overlast voor de omgeving

Voor het droogzetten van de pompijnen dient de weg langs het boezemgemaal meerdere nachten afgesloten te worden. Dit omdat een grote hijskraan de schotbalken aan de voor en achterzijde van de pompen moet plaatsen. Dit risico beheersen we door tijdig met de gemeente Katwijk te schakelen en door het uitvoeren van de werkzaamheden (plaatsen balken) in de nachtelijke uren.

1.3 De werkzaamheden op andere boezemgemalen en daaraan gerelateerde assets starten binnenkort

Naast de werkzaamheden op boezemgemaal Katwijk gaan we binnenkort ook elders op de boezem starten met werkzaamheden (o.a. sluisjes Halfweg). Om te voorkomen dat de totale capaciteit van onze boezemgemalen verder afneemt worden de werkzaamheden op elkaar afgestemd.

Vervolg

We bestellen de onderdelen op korte termijn en bereiden de werkzaamheden voor de lekkage en de revisie van de pomp voor.

4. Poldergemalen

Voorgesteld besluit voor het programma poldergemalen:

Een kredietaanvraag voor poldergemalen beschikbaar te stellen:

1. Een aanvullend uitvoeringskrediet van € 800.000 ter beschikking te stellen voor de uitvoering van gemalen uit het werkpakket 'Programma Team Poldergemalen (PTP)' 2.
2. Een aanvullend voorbereidingskrediet van € 2.500.000 ter beschikking te stellen voor de voorbereiding van gemalen uit PTP3/PTP4.
3. Een uitvoeringskrediet van € 14.100.000 ter beschikking te stellen voor de uitvoering van diverse gemalen uit PTP3.
4. Een uitvoeringskrediet van € 1.775.000 ter beschikking te stellen vanuit de Kaderrichtlijn Water (KRW) voor de aanleg van twee vispassages uit PTP3.
5. Een uitvoeringskrediet van € 2.000.000 ter beschikking te stellen voor het uitvoeren van maatregelen met korte voorbereidingstijd uit PTP3/PTP4.

Context

In het MJP 2024-2027 is het programma voor het groot onderhoud aan de poldergemalen (waaronder renovatie, nieuwbouw) geïntensiveerd en dat zetten we door. De opgave wordt gerealiseerd binnen het programmteam poldergemalen bij het Projectencentrum van Rijnland. Middels een raamovereenkomst met marktpartijen is in 2023 gestart met het mogelijk maken van de intensivering. In het programmteam wordt gewerkt met een clusterkrediet, dat idealiter maximaal twee keer per jaar (namelijk in mei en november) kan worden bijgesteld aan de opgave die vanuit assetmanagement in opdracht wordt uitgegeven. De omvang van het jaarlijkse werkpakket wordt bepaald door de Lange Termijn Asset Planning (LTAP) en dit is noodzakelijk om de gemalen op orde te houden. Om de grootste risico's te mitigeren beïnvloeden naast leeftijd ook specifieke risico's de volgorde van de werkzaamheden waarin we gemalen aanpakken. De voornaamste risico's die we sterk aan het reduceren zijn betreffen de storingsgevoelige Hertog-pompen en de hardware op de gemalen die niet meer wordt ondersteund.

In Tabel 1 zijn de lopende werkpakketen weergegeven; het programmteam heeft op dit moment 97 gemalen onderhanden.

Tabel 1. Stand van zaken programmteam gemalen (incl. Cluster 3) – 6-9-2024

Werkpakket	Aantal	Voorbereiding	Uitvoering	Opgeleverd
Maart 2019 (Cluster 3)	18	3	3	12
Mei 2020 (versnellingscope)	10	0	0	10
PTP* 1 oktober 2020	22	6	8	8
PTP 2 mei 2022	12	7	1	4
PTP 3 mei 2023	22	22	0	0
PTP 4 mei 2024	12	-	-	-
Totaal	97	38	12	34

* ProgrammaTeam Poldergemalen (PTP)

Argumenten

1 t/m 3 Een goede staat van Rijnlandse installaties vereist periodieke renovaties en vervangingen.

Om de Rijnlandse poldergemalen in goede staat te houden is periodieke renovatie en vervanging noodzakelijk. De gemalen zijn na uitvoering weer voldoende beschikbaar en betrouwbaar, hebben de juiste capaciteit en verkeren in een goede staat van onderhoud. Voor de opgave van de poldergemalen is voor de komende jaren gekozen voor een programmatische aanpak, om efficiënt tempo te kunnen maken met de opgave. Hiervoor is een programmteam opgetuigd dat is ingesteld op een continue stroom van maatregelen.

1 t/m 5 De gemalen dragen ook bij aan de (ecologische) waterkwaliteit als onderdeel van de KRW-opgave.

De investeringen dragen bij aan de visstand in de boezem en polders en daarmee aan het behalen van de KRW-

opgave. Ten eerste wordt, bij vervanging van een pomp, waar mogelijk gekozen voor een visveilig exemplaar. Ten tweede wordt bij een aantal gemalen de mogelijkheid voor tweezijdige vismigratie gecreëerd, conform het vismigratieplan. In de bijlage staan de gemalen waarbij naast het gemaal een vispassage wordt gerealiseerd. Ten derde passen we het besturingssysteem van ons watersysteem dusdanig aan dat de migratie van verschillende soorten vis wordt meegewogen bij de inzet van de gemalen.

1 t/m 5 Duurzaamheid en circulariteit.

Op het gebied van circulariteit wordt samen met de markt gewerkt aan een "standaard gemaal", met als uitgangspunten standaardisatie, eenvoud en modulair. Dit met het streven om:

- gemalen efficiënter en daarmee goedkoper te kunnen bouwen.
- de materialen in de toekomst te kunnen hergebruiken. Daarbij wordt de impact van een eventuele restwaarde of de financiële afschrijving ook onderzocht.
- materialen met een lagere (milieu)impact te gebruiken.
- de onderhoudbaarheid van gemalen te vergroten, waardoor storingen sneller verholpen kunnen worden.

Naast het "standaard gemaal" worden duurzaamheid en circulariteit ook bij de andere gemalen meegenomen in de voorbereidings- en uitvoeringsfase. Er wordt altijd een afweging gemaakt of vervanging noodzakelijk is en of hergebruik van onderdelen mogelijk is. Waar mogelijk worden duurzame materialen gebruikt en in de aanbesteding van de raamovereenkomst is het gebruik van HVO-diesel als EMVI eis opgenomen.

4.2 Vismigratie is opgenomen als doelstelling in het KRW-programma.

Het verbeteren van mogelijkheden voor vismigratie is opgenomen in het lopende KRW-programma, zoals beschreven in de Nota Schoon Water deel 3. De maatregelen dragen daarmee bij aan de doelen van het programma 'Schoon en Gezond Water'. Om werk met werk te maken wordt de uitvoering van de maatregelen opgepakt door het programmamteam gemalen.

1 t/m 4 Energiebesparing en biodiversiteit.

De investering leidt tot een (zeer beperkte) energiebesparing, door zuiniger pompen en optimalisatie van de opvoerhoogte. Hier is echter weinig winst te boeken. T.a.v. biodiversiteit wordt voor de terreinen rondom de gemalen een ecologisch advies gevraagd, of er kansen zijn om de biodiversiteit te vergroten.

5.2 Door tijdig aanvragen wordt vertraging in de uitvoering voorkomen.

Om vertraging in de uitvoering te voorkomen willen we onderdelen met een lange levertijd vroegtijdig kunnen bestellen. Hiervoor vragen we alvast vroegtijdig een deel van het uitvoeringskrediet aan.

Financiën

Het renoveren en vervangen van gemalen is een doorlopend proces binnen het programmamteam gemalen. Hierdoor worden verspreid door het jaar heen gemalen voorbereid en uitgevoerd. De werkzaamheden van besluit 1, 2,3 en 5 zijn opgenomen in de Programmabegroting 2025 en Meerjarenraming 2025-2029 onder 'toekomstig werk 'Poldergemalen meerjarenraming'. De werkzaamheden van besluit 4 zijn in het MJP 2025-2029 geraamd binnen KRW3 in het programma S&G.

Het krediet wordt volledig bekostigd uit de watersysteemheffing en de afschrijvingstermijn bedraagt 20 jaar. Dit pakket aan maatregelen zal gegund worden door middel van nadere overeenkomsten binnen de raamovereenkomst die sinds december 2022 loopt. Deze nadere overeenkomsten maken het mogelijk te differentiëren tussen de verschillende maatregelen (groot/ klein, complex/eenvoudig). Op deze manier denken we zo veel mogelijk vaart te kunnen maken in de opgave.

De vispassages dragen bij aan de doelen vanuit het programma Schoon en Gezond Water en worden daarom vanuit het KRW-budget gefinancierd.

Risico's

1,2,3 en 5 Hogere exploitatiekosten door falende gemalen.

Niet renoveren leidt tot hogere kosten voor onderhoud en meer uitval. De onderhoudskosten voor poldergemalen lopen reeds op en de verwachting is dat dit komende jaren nog doorzet. Het uitstellen van groot onderhoud (renovatie en vervanging) is hier de oorzaak van. Met het besluit uit het coalitieakkoord om het investeringsniveau te verhogen voorkomen we dat de achterstand op loopt en reduceren we de grootste risico's.

1 t/m 5 De krapte op het elektriciteitsnet kan leiden tot aanzienlijke vertragingen.

Bij nieuwe gemalen of gemalen waarbij de maalcapaciteit verhoogd moet worden is een elektriciteitsaansluiting of een verzwaring daarvan noodzakelijk. De krapte op het elektriciteitsnet zorgt ervoor dat netbeheerders dit in toenemende mate niet kunnen faciliteren. Dit kan leiden tot vertragingen van anderhalf tot twee jaar. Door zo vroeg mogelijk in het proces de aanvragen in te dienen proberen we dit risico te beheersen, maar dit leidt vaak alsnog tot vertragingen. Naar aanleiding van de inzet van de Unie van Waterschappen hebben o.a. gemalen een hogere plek gekregen in de rangorde voor het verkrijgen van (zwaardere) aansluitingen. Komende tijd moet blijken in hoeverre dit resultaten oplevert.

1 t/m 5 De beperkte interne capaciteit en de capaciteit van de markt kunnen een drempel zijn voor het waarmaken van de intensivering van het programma poldergemalen.

Het aantal gemalen dat onderhanden is bij het programmteam gemalen neemt toe, maar kunnen met de huidige capaciteit niet allemaal tegelijk worden opgestart. Daarnaast bestaat de zorg dat de markt mogelijk ook tegen beperkingen aan loopt. Hierdoor kan de algehele doorlooptijd van het programma toenemen.

Vervolg

Doorlopend worden verschillende werkpakketten opgestart en afgerond onder het programmteam gemalen. In de P&C cyclus rapporteren we over de jaarlijkse voortgang van het onderhanden werk.

Bijlage 1. Gemalen waarvoor uitvoeringskrediet wordt aangevraagd

	Gemaal	Krediet	Vispassage
1	Gemaal Veender en Lijkerpolder buiten de bedijking	Uitvoeringskrediet	Ja
2	Vakgemaal Achterhof	Uitvoeringskrediet	Nee
3	Gemaal Grote Polder	Uitvoeringskrediet	Ja
4	Gemaal Gogerpolder	Uitvoeringskrediet	Nee
5	Gemaal Klinkerberger- en Voorhofpolder	Uitvoeringskrediet	Nee
6	Gemaal Spieringmeer	Uitvoeringskrediet	Nee

5. Clusterkrediet KRW 3 Noord

Voorgesteld besluit

1. Voor KRW 3 Noord een clusterkrediet beschikbaar te stellen van € 7.740.000 voor de verdere uitwerking en uitvoering van maatregelen.

Context

In september 2020 besloot de VV om Rijnlands inzet voor de derde KRW-planperiode (2022-2027) vast te stellen. In maart 2021 werd het clusterkrediet voor het gehele programma KRW 3 vastgesteld. De uitvoering van het KRW 3 programma is verdeeld over twee projecten: KRW 3 Noord en KRW 3 Zuid. Met het krediet uit 2021 is er voor KRW3-Noord de voorbereiding voor 15 waterlichamen gestart en daarbij zijn enige waterlichamen direct aangepakt met beperkte, adequate maatregelen. De 15 waterlichamen zijn onderverdeeld in 3 projecten, te weten Maatregelenpakket 2024, 2025 en maatregelen t/m 2027.

Dit nieuw aan te vragen krediet is nodig voor de verdere uitwerking en uitvoering van de waterkwaliteitsmaatregelen in de volgende waterlichamen:

1. Mooie Nel en Liede

Binnen het waterlichaam Mooie Nel en Liede worden een viertal natuurvriendelijke oevers aangelegd in samenwerking met het Recreatieschap Spaarnwoude.

2. Kagerplassen

Op de Kagerplassen wordt het areaal aan natuurvriendelijke oevers vergroot en wordt gekeken naar de aanleg of het herstel van vissenbossen.

3. Braassemermeer en Wijde Aa

Op het Braassemermeer wordt een luwtedam gerealiseerd om de oever van het natuurgebied de Hemmen te beschermen en zich verder te laten ontwikkelen. Achter de luwtedam komen natuurvriendelijke oevers ter versterking van de natuurwaarde. Op de Wijde Aa wordt gezocht naar geschikte locaties voor de aanleg van luwteschermen. Dat geeft de oever een kans zich te ontwikkelen en zo beschermen we tevens onze kades die daar gevoelig zijn voor afkalving.

In onderstaande tabel staat een overzicht van de benodigde kredieten per waterlichaam, binnen welk pakket deze vallen en welke deel van de kredietaanvraag naar welk pakket gaat.

Deelgebied	Maatregelenpakket	Krediet
Mooie Nel en Liede	Maatregelenpakket t/m 2027	€ 800.000
Kagerplassen	Maatregelenpakket t/m 2027	€ 940.000
Braassemermeer en Wijde Aa	Maatregelenpakket 2025	€ 6.000.000
Totaal		€ 7.740.000

Wanneer de scope van de overige waterlichamen in pakket 2027 bekend is, komt er nog een kredietaanvraag voor het restant van de investeringsprojecten.

Een overzicht van de eerder verstrekte kredieten en verwachte meerjarenprognose is opgenomen in bijlage 1.

Argumenten

1.1 De aanvraag van een clusterkrediet zorgt voor meer uniformiteit binnen het KRW uitvoeringsprogramma

Met dit besluit voldoet KRW aan de wens van het bestuur om te sturen op hoofdlijnen en niet meer per sub project krediet aan te vragen.

1.2 Deze investering is opgenomen in de Programmabegroting 2025 en het MJP 2025-2029

De investering is opgenomen in de Programmabegroting 2025 en het MJP 2025-2029.

1.3 Om bovengenoemde maatregelen in 2025 e.v. uit te kunnen voeren is nu clusterkrediet nodig

Het clusterkrediet is bedoeld voor de onderzoeks-, bouw- en vastgoedkosten van maatregelen die we de komende periode tot uitvoering willen brengen. De bedragen zijn gebaseerd op SSK ramingen, inclusief risicoreservering. Het betreft voor de maatregelen die al voorzien en geraamd zijn.

1.4 Natuurvriendelijke oevers en luwteplekken verbeteren de habitat voor macrofauna, vis en water- en oeverplanten

Uit watersysteemanalyses voor de KRW is gebleken dat de inrichting van onze waterlichamen niet op orde is. Met de voorgestelde maatregelen versterkt Rijnland haar watersysteem ten behoeve van de water gerelateerde flora en fauna.

1.5 Bij het uitvoeren van de maatregelen wordt ingezet op duurzaamheid en circulariteit

Binnen de KRW projecten wordt ingezet op de bouw van objecten met een langere levensduur (hoofdzakelijk beschoeiingen en luwteschermen), hergebruik van materialen en lokale grondstoffen (grond uit de vaargeul van het Braassemermeer en toepassen van lavabims van de awzi Gouda) en het reduceren van het gebruik van fossiele brandstoffen.

Voor Het Braassemermeer wordt gebruik gemaakt van lavabims van de zuivering Gouda die niet meer gebruikt worden in het zuiveringsproces (hergebruik: circulair). Verder worden wiepen toegepast (hernieuwbare grondstoffen: circulair) en stortsteen (niet circulair). Op het vlak van emissies moet e.a. nog uitgewerkt worden in deze fase van het project.

Voor de Kaag gaat het om hoofdzakelijk houten constructies (hernieuwbare grondstoffen: circulair) en wordt minimaal 50% emissievrij gewerkt.

Bij de Mooie Nel en Liede gaat het om houten schotten waar op de waterlijn gekozen is voor Geacetyleerd hout in plaats van kunststof om de levensduur te verlengen.

Financiën

Het voorbereiden en uitvoeren van de KRW waterkwaliteitsmaatregelen is een doorlopend proces binnen het cluster KRW Noord. Om vertraging te voorkomen vragen we nu een clusterkrediet aan voor de waterlichamen Mooie Nel, Kagerplassen en Braassemermeer en Wijde Aa. De uitvoeringsperiode loopt van het 1e kwartaal 2025 tot en met eind 2027. De uit het krediet voortvloeiende exploitatielasten komen ten laste van de taak watersysteembeheer en de afschrijvingstermijn bedraagt 20 jaar.

De waterkwaliteitsmaatregelen dragen bij aan de doelen vanuit het programma Schoon en Gezond Water en worden daarom vanuit het KRW-budget gefinancierd. Verder wordt er ook onderzoek gedaan naar de subsidiemogelijkheden. Voor enkele maatregelen hebben we ook subsidie ontvangen.

Risico's

1.1 De maatregelen worden duurder dan nu voorzien.

Het huidige clusterkrediet is bedoeld om de maatregelen in lopende polders uit te kunnen voeren en zijn onderbouwd met een SSK-raming. Conform de spelregels van het clusterkrediet kunnen door middel van de cluster risicoreservering tegenvallers in de uitvoering opgevangen worden.

1.2 Omgeving biedt weerstand tegen de uit te voeren maatregelen

Rijnland zet in op goede afstemming van haar projecten met de omgeving. Niet altijd worden de ingrepen door iedereen op prijs gesteld. Dit kan leiden tot weerstand tegen de projecten en vertraging. Door open, helder en tijdig te communiceren en mensen mee te nemen in het project proberen we de weerstand tot een minimum te beperken.

1.3 Het bestuur heeft onvoldoende inzicht in de financiën per sub project of maatregel

Er wordt geen apart krediet aangevraagd voor KRW-waterlichamen. Wel wordt geld voor sub projecten gealloceerd op basis van actuele ramingen. In de burap wordt over de voortgang en de financiën gerapporteerd. Dit doen wij door op clusterniveau noemenswaardige afwijkingen te rapporteren.

Vervolg

Doorlopend worden verschillende maatregelen opgestart en afgerond in het cluster KRW Noord. In de P&C cyclus rapporteren we over de jaarlijkse voortgang van het onderhanden werk.

Overzicht van verstrekte kredieten en meerjarenprognose

Verstrekt krediet

Project	Krediet	Verleend op	Corsanummer
KRW3 - Noord	€ 8.700.000	24-3-2021	21.001.969
Amstelveense Poel	€ 1.400.000	10-5-2023	23.055.207
Totaal	€ 10.100.000		

Meerjarenprognose

Project	2024	2025	2026	2027	2028
KRW3 Noord + Amstelveense Poel	2.450.000	2.250.000	5.100.000	3.000.000	2.545.000
Totaal	2.450.000	2.250.000	5.100.000	3.000.000	2.245.000

6. Uitvoeringskrediet overstort aan de Korte Vliet te Voorschoten

Voorgesteld besluit

1. Een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € 970.000 voor de realisatie van een overstort aan de Korte Vliet te Voorschoten.

Context

De afvalwaterzuiveringsinstallatie (awzi) Leiden Zuidwest verwerkt het afvalwater vanuit Voorschoten, Leiden en Zoeterwoude. Het rioolwater vanuit de gemeente Voorschoten wordt via een vrijvervalleiding naar de awzi Leiden Zuidwest getransporteerd. In de leiding is een zinker opgenomen onder de vaarweg de Korte Vliet. De vrijvervalleiding en zinker zijn in eigendom van Rijnland. De bovenstroomse put van de zinker is vastgelegd als overnamepunt.

De huidige inrichting van het rioolstelsel veroorzaakt te veel overstorten op kleine gemeentelijke wateren, wat een negatief effect heeft op de waterkwaliteit. Daarnaast verkeren de vrijvervalleiding en de daarin aanwezige putten in een slechte staat. Dit resulteert in een afvoercapaciteit die te laag is om aan de afnameverplichting te voldoen zoals opgenomen in het Integraal Waterketenplan (IWKP).

Om deze problematiek op te lossen is afgesproken dat zowel de gemeente Voorschoten als Rijnland een aantal werkzaamheden onafhankelijk van elkaar oppakt. Rijnland zal haar vrijvervalleiding inclusief putten verbeteren en zal daarin een overstort integreren aan de Korte Vliet, zodat overstorten naar groot oppervlaktewater plaatsvindt in plaats van naar lokaal oppervlaktewater. De gemeente Voorschoten gaat binnen haar deel van het rioolstelsel maatregelen oppakken zoals beschreven in het basisrioleringsplan, zoals het ophogen van overstortdrempels.

In mei 2022 heeft de VV een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld (22.032293) om aan te kunnen vangen met de voorbereidende werkzaamheden. Voor de renovatie van de vrijvervalleiding inclusief de zinker onder de Korte Vliet en de bijbehorende putten is vervolgens in mei 2023 een uitvoeringskrediet beschikbaar gesteld (23.025482). De fysieke uitvoering van deze werkzaamheden is in augustus 2024 gestart.

Inmiddels zijn de voorbereidende werkzaamheden met betrekking tot de overstort dusdanig gevorderd dat ook hiervoor een uitvoeringskrediet kan worden aangevraagd.

Argumenten

1.1 Met de realisatie van de overstort geven we invulling aan de met de gemeente Voorschoten gemaakte afspraken.

Door de realisatie van de overstort wordt invulling gegeven aan het oplossen van de geschetste problematiek en uitvoering gegeven aan de gemaakte afspraken tussen de gemeente Voorschoten en het Hoogheemraadschap van Rijnland ten aanzien van het rioolstelsel Voorschoten – awzi Leiden Zuidwest.

2.1 Deze investering is opgenomen in de programmabegroting 2025 en het MJP 2025-2029.

De opgestelde en geaccordeerde SSK-raming voor overstort sluit op € 1,15 mln. Het aan te vragen uitvoeringskrediet bedraagt minus het reeds verleende voorbereidingskrediet zodoende € 0,97 mln. Het totaal verleend krediet, voor overstort en renovatie vrijvervalleiding, komt nu uit op € 3,21 mln. In het MJP 2025-2029 en de programmabegroting 2025 zijn deze werkzaamheden voor leiding en overstort opgenomen. De uit het krediet voortvloeiende kapitaallasten komen geheel ten laste van de taak zuiveringsbeheer. De afschrijvingstermijn is 25 jaar en de uitvoering vindt naar verwachting plaats vanaf Q2 2025.

3.1 Duurzaamheid en circulariteit

Als alternatief voor het gebruik van cementhoudend beton is in het bestek het toepassen van geopolymerbeton voorgeschreven. Hiermee wordt een reductie bereikt in de CO₂-uitstoot.

Daarnaast, is als minimale eis het gebruik van HVO100 brandstof opgenomen in de contractstukken en wordt de aannemer middels de EMVI op schoon en emissieloos gestimuleerd elektrisch materieel in te zetten.

Risico's

2.1 Afstemming met gemeente Voorschoten inzake de overdracht.

De gemeente Voorschoten heeft ingestemd met het ontwerp van de overstort. Het beoogde doel is om na realisatie de overstort over te dragen aan de gemeente. Tot op heden is de gemeente terughoudend in deze en is de overdracht nog geen vanzelfsprekendheid. Om dit risico te beheersen worden er voorafgaand aan de aanbesteding de benodigde gesprekken gevoerd om afspraken te maken over de invulling van deze overdracht.

7. Vervangen zinkers onder de Vliet

Besluit:

1. In te stemmen met het op orde brengen van de transportleiding van AWTG Zoeterwoude de Loethe naar AWZI Leiden Zuid West. Hiervoor een uitvoeringskrediet van € 860.000 beschikbaar te stellen voor het aanleggen van twee zinkers onder de Vliet.

Context

Rijnland heeft 265 kilometer transportleiding in bedrijf om zorg te dragen voor onze kerntaak 'afvalwater zuiveren'. In het coalitieakkoord staat dat we de investeringen nodig om op orde te komen onverminderd gaan uitvoeren. Het voorliggende besluit maakt daar onderdeel van uit.

Argumenten

1.1 Een goede werking van Rijnlandse installaties vereist periodieke renovatie en vervanging.

In 2022 is tijdens werkzaamheden gebleken dat de stalen zinkers onder de Vliet in slechte staat zijn aangetroffen. Gezien deze zinker bij een calamiteit een dusdanige vervuiling zal veroorzaken en het herstel grootschalig en langdurig zal zijn, wil Rijnland deze zinkers preventief vervangen.

1.2 Er is rekening mee gehouden in de Programmabegroting 2025 en MJP 2025-2029

Deze investering is in de Programmabegroting 2025 en het MJP 2025-2029 als toekomstig werk opgenomen onder 'Assemanagement AWTs'. De oplevering van de transportleiding zal in 2025 zijn.

De uit het krediet voortvloeiende exploitatielasten komen ten laste van de taak zuiveringsbeheer en de afschrijvingstermijn bedraagt 25 jaar.

1.3 Duurzaamheid en circulariteit

Energieverbruik

Door het vervangen van de zinkers kan de huidige kathodische bescherming komen te vervallen. Deze kathodische bescherming krijgt nu zijn elektrische voeding vanaf het zuiveringsterrein AWZI Leiden Zuid West, maar kan na realisatie van de nieuwe zinkers worden verwijderd. Hiermee zal er energieverbruik worden bespaard. Tevens zal de leidingweerstand in de zinker afnemen na realisatie van de nieuwe zinkers wat het energieverbruik van AWTG Zoeterwoude de Loethe licht zal verbeteren.

Hergebruik appendages

Tijdens werkzaamheden in 2022 hebben we geconstateerd dat de stalen zinkers onder de Vliet in zeer slechte staat zijn. Er zijn toen nieuwe afsluiters, t-stukken en terugslagkleppen toegepast en deze zullen worden hergebruikt tijdens het vervangen van de zinkers. De huidige koppelstukken tussen de leidingen (zogenaamde GF Multijoints) zullen worden gereviseerd en opnieuw worden toegepast tijdens het aansluiten van de zinkers.

Leidingmateriaal

Wij verwijzen graag naar het stuk klimaatneutraal en circulair assetmanagement (KCAO) transportleidingen. Uit dit onderzoek blijkt dat de MKI score (milieukostenscore) voor het toepassen van HDPE vrij gunstig is ten opzichte van andere materialen. Voor het project vervangen zinkers onder de Vliet zullen wij HDPE toepassen als leidingmateriaal.

Risico's

1.1 De raming kent een onzekerheid.

Doordat direct voor de uitvoering krediet wordt aangevraagd is de onzekerheid van de raming groter dan wanneer eerst de voorbereidende fase geheel doorlopen wordt. Het voordeel van deze werkwijze is dat we sneller tot uitvoering kunnen overgaan, omdat de "tussenstap" van het apart aanvragen van voorbereidings- en uitvoeringskrediet wordt overgeslagen.

8. Kredietaanvraag roostergoedverwijdering Zwaanshoek

Voorgesteld besluit

1. De huidige roostergoedverwijderingsinstallatie op AWZI-Zwaanshoek uitbreiden en hiervoor een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € 1.800.000,-.

Context

In het coalitieakkoord is de ambitie uitgesproken de assets in de waterketen op orde te brengen. Dat doen we middels projecten (renovatie en nieuwbouw) en onderhoud. De VV heeft in 2020 en 2021 voorbereidingskredieten verstrekt voor diverse projecten binnen het Cluster Waterketen 2, waaronder het uitbreiden van de RGV-installatie op Zwaanshoek. De voorbereidingen van het uitbreiden van de RGV Zwaanshoek zijn afgerond, het voorbereidingskrediet is hiervoor vrijwel geheel verbruikt. Er kan worden overgegaan tot uitvoering. Hiervoor is een uitvoeringskrediet nodig dat nu voorligt.

In 2018 is het project OPAH (Optimalisering Persleiding Afvalwatersysteem Haarlemmermeer) gerealiseerd. Hierbij zijn de AWZI's Rijsenhout en Aalsmeer opgeheven en wordt het te behandelen afvalwater doorgevoerd naar AWZI Zwaanshoek. Ook zal in de toekomst het afvalwater van AWTG Hoofddorp naar AWZI Zwaanshoek geleid gaan worden.

Door de verhoogde aanvoer op Zwaanshoek is er momenteel geen redundantie in het ontvangwerk, welke door het toevoegen van een 3^e roostergoedverwijderaar wordt gecreëerd. Dit om het risico weg te nemen dat door uitval van een RGV, een deel van het influent ongezuiverd verder de zuivering in stroomt.

Tevens is gebleken dat de filter-elementen van de bestaande roosters niet goed schoon te krijgen zijn. De oorzaak is een beperking in druk en debiet van de bedrijfswater-installatie (BWI). Om deze reden wordt naast het uitbreiden van de RGV-installatie ook de capaciteit van de BWI vergroot.

Argumenten

1.1 Hiermee geeft u invulling aan het coalitieakkoord

In het coalitieakkoord staat dat de waterketen topprioriteit krijgt om de zuiveringsprestaties te verbeteren. Daarvoor is het essentieel om de assets op orde te brengen en te houden. De werkzaamheden van het Cluster Waterketen 2 zijn afgeleid van de genoemde ambities uit het coalitieakkoord, en de vertaling daarvan in de Lange Termijn Asset Planning (LTAP), en zijn opgenomen in de begroting en het MJP.

1.2 Hiermee beperken we storingen en uitval

Aangezien de RGV-installatie onvoldoende capaciteit heeft volgt er bij langdurige regenwaterafvoer (RWA) overstort van roostergoed plaats. Dit gebeurt al bij debieten lager dan de afnameverplichting van de AWZI. Ook is er geen redundantie in de RGV-installatie waardoor bij uitval of onderhoud een deel van het influent zonder voorzuivering verder de AWZI instroomt. Als gevolg hiervan staat de installatie hoog op de LTAP en dient deze nu aangepakt te worden.

1.3 Hiermee is rekening gehouden binnen de begroting (MJP)

Deze investering is opgenomen in de begroting 2025 en het MJP 2025-2029. Inclusief een eerder verleend voorbereidingskrediet van € 0,35 mln, komt het totaal benodigd krediet nu uit op €2,15 mln. De uit het krediet voortvloeiende exploitatiekosten komen geheel ten laste van de taak zuiveringsbeheer en de afschrijvingstermijn bedraagt 20 jaar. In de kredietaanvraag is rekening gehouden met een hoger bedrag voor onbenoemde risico's dan gemiddeld. In risico 1.1 wordt dit verder toegelicht.

1.4 Om tot uitvoering te komen is uitvoeringskrediet nodig

Middels dit uitvoeringskrediet kan de uitvoering opgestart worden.

1.5 De personele capaciteit is met het krediet gedekt

De voorbereidingen zijn uitgevoerd door het projectteam Cluster Waterketen 2. Dit project kan in de uitvoering verder opgepakt worden door hetzelfde team. Met het krediet is ook de uur inzet geborgd.

1.6 duurzaamheid en circulariteit

De derde RGV kan naast de huidige twee op het ontvangstgebouw geplaatst worden waardoor een hoop materiaal bespaard wordt. Daarnaast stellen we de nog te contracteren aannemer eisen t.a.v. de uitstoot tijdens de uitvoering.

Risico's

1.1 Onvoorziene zaken leiden mogelijk tot extra kosten en tijd

De werkzaamheden zijn zorgvuldig voorbereid. Toch kan het gebeuren dat het nodig blijkt om aanvullende werkzaamheden uit te voeren die nu nog niet in de scope zitten. Wij merken dat aannemende partijen het momenteel erg druk hebben en niet meer op alle uitnodigingen inschrijven. Daarnaast is er sprake van het minder beschikbaar zijn van bepaalde onderdelen en stagneert toelevering. Dit kan beiden een prijsopdrijvend effect veroorzaken waardoor niet gegund kan worden. Hiermee is al rekening gehouden in de SSK en er zijn posten voor opgenomen in de risicoreservering, maar het blijft een onzekere factor.

1.2 Werkzaamheden op een zuivering in vol bedrijf kan verstorend werken op het zuiveringsproces

Tijdens het vervangen van de RGV is de zuivering Zwaanshoek vrijwel volledig in bedrijf. Het risico is aanwezig dat tijdens de werkzaamheden – en met name tijdens de omschakeling – het zuiveringsproces verstoord raakt. Om dit te voorkomen wordt een ombouwplan gemaakt waarin de omschakeling goed wordt voorbereid. Daarnaast worden er tijdelijk maatregelen getroffen om roostergoed te blijven verwijderen tijdens ombouw.

Vervolg

Het werk wordt naar verwachting eind 2024 op de markt gezet. Het streven is dat de werkzaamheden medio 2025 starten. De werkzaamheden zullen eind 2025 afgerond worden, waarna de nazorgfase begint.

9. Kredietaanvraag Bodemsanering AWZI Rijsenhout

Voorgesteld besluit

1. De bodemsanering voor AWZI Rijsenhout uit te voeren en hiervoor een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € 2.700.000,-.

Context

In 2017 is de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) Rijsenhout uit bedrijf genomen. Na het beëindigen van de bedrijfsactiviteiten heeft het hoogheemraadschap van Rijnland een bodem- en grondwateronderzoek laten uitvoeren. Hieruit is gebleken dat in de bodem en in het grondwater op het terrein verhoogde concentraties PFAS voorkomen. Er is sprake van een nieuwe bodemverontreiniging die aannemelijk is veroorzaakt door de ontvangst en verwerking van PFOS houdend rioolwater in juli 2013 waarbij door schuimvorming een overloop van de beluchtingstank heeft plaatsgevonden.

De VV heeft in 2020 en 2021 voorbereidingskredieten verstrekt voor diverse projecten binnen het Cluster Waterketen 2. In mei 2022 heeft de VV besloten om het overgebleven krediet hiervan te gebruiken voor de voorbereiding van bodemsanering Rijsenhout ([Details document 22.032293 \(rijnland.net\)](#)).

In juli 2024, nadat verschillende aanvullende bodem en grondwater onderzoeken uitgevoerd zijn, heeft de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD) het saneringsplan goedgekeurd. Mede gelet op eventuele toekomstige ontwikkelingen van het terrein wordt rekening gehouden met het door ontgraven verwijderen van de verontreiniging tot een diepte van plaatselijk 3,0 m-mv. Afhankelijk van de te verwachten mate van verontreiniging wordt de ontgraven verontreinigde grond (< 200 µg/kgds) voor reiniging afgevoerd naar een daartoe erkende verwerker. De als niet reinigbaar beoordeelde grond wordt afgevoerd naar een erkende stortlocatie. Op deze wijze wordt geborgd dat zowel in een onbebouwde als in een bebouwde situatie en ten tijde van toekomstig grondverzet sprake is van een situatie dat geen risico's op het aantreffen van of contactmogelijkheden met een eventuele beperkte restverontreiniging aanwezig zijn.

Argumenten

1.1 Hiermee kunnen we de grond opleveren binnen de eisen van de OD

Het terrein wil Rijnland verkopen en zal dan eerst "schoon" opgeleverd moeten worden. Hertaxatie is gepland in 2025 (na afronding sanering). Verkoop staat gepland voor 2026.

1.2 Hiermee is rekening gehouden binnen de begroting (MJP)

De raming is opgenomen in de huidige begroting 2025 en het MJP 2025-2029.

1.3 Om tot uitvoering te komen is uitvoeringskrediet nodig

Middels dit uitvoeringskrediet kan de sanering opgestart worden.

1.4 Duurzaamheid en circulariteit

In dit werk zullen eisen worden gesteld richting de aannemer t.a.v. de uitstoot tijdens de uitvoering (graafwerk en transport). Daarnaast zal de vrijkomende verontreinigde grond worden gereinigd zodat het elders weer op een daarvoor geschikte locatie toegepast kan worden.

1.5 De personele capaciteit is met het krediet gedekt

De voorbereidingen zijn uitgevoerd door het projectteam Cluster Waterketen 2. Dit project kan in de uitvoering verder opgepakt worden door hetzelfde team. Met het krediet is ook de uur inzet geborgd.

Voor de uitvoering is er subsidie aangevraagd voor € 2.2 miljoen. Besluitvorming of we in aanmerking komen voor deze subsidie volgt eind 2024.

Samen met het reeds verleende voorbereidingskrediet van € 575.000, komt het totaal benodigde krediet uit op € 3.275.000. Wanneer rekening gehouden wordt met een subsidiebijdrage van € 2,2 mln, bedragen de netto saneringskosten € 1,1 mln. Na afronding van de sanering vindt een hertaxatie plaats en kan het terrein verkocht worden. Na verkoop in, naar verwachting, 2026 zullen de netto saneringskosten verrekend worden met de verkoopopbrengst. Bij een positief resultaat zal dit ten gunste komen van de reserve schuldreductie. Bij een negatief resultaat wordt het verschil direct ten laste van de exploitatie gebracht ten laste van de taak zuiveringsbeheer. Wanneer de subsidie (deels) niet toegekend wordt, vergroot dit de kans op een negatief resultaat.

Risico's

1.1 Onvoorziene zaken leiden mogelijk tot extra kosten en tijd

De werkzaamheden zijn zorgvuldig voorbereid. Toch kan het gebeuren dat het nodig blijkt om aanvullende werkzaamheden uit te voeren. Hiermee is al rekening gehouden in de raming, er is risicoreservering opgenomen, maar het blijft een onzekere factor.

1.2 Na uitvoering blijkt er toch nog verontreinigde grond achtergebleven te zijn

Als na de sanering verontreiniging in de bodem achterblijft dan zal het eindverslag worden aangevuld met een nazorgplan. Dit plan beschrijft de aanvullende maatregelen die nodig zijn om de bodem te beschermen.

Vervolg

Het werk wordt naar verwachting in december 2024 op de markt gezet. Het streven is dat de werkzaamheden in maart 2025 starten. De werkzaamheden zullen in mei-juni 2025 afgerond worden, waarna de nazorgfase begint.

10. Kredietaanvraag aanpassen beluchtingssysteem AWZI Velsen

Voorgesteld besluit

1. Voor de aanpassing van het beluchtingssysteem (B-trap) op AWZI Velsen een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € 500.000,-.

Context

De projecten Velsen I en II zijn afgerond en overgedragen. Het overgebleven krediet van Velsen I en II (zie ook D&H voorstel 23.090731) is afgelopen jaren gebruikt om een aantal extra maatregelen uit te voeren om tot betere zuiveringsresultaten te komen. Dit omdat de effluentkwaliteit onder het gewenste niveau bleef.

De volgende maatregelen zijn al afgerond:

- Aanpassingen aan de bezinktank van de Demon reactor;
- Tijdelijk plaatsen van de doseerinstallatie van azijnzuur in B-trap;
- Plaatsen dragermateriaal (BioCurlz) in een van de twee straten van de B-trap;
- Een permanente oplossing en automatisering van de uitgegist slibtoevoer naar de Demon installatie (MoC 000046);

Aan de volgende onderdelen van de scope wordt nog gewerkt:

1. Verbetering van het beluchtingssysteem en automatisering van de condensafvoer in de B-trap;
2. Het vergroten van de capaciteit van de bedrijfswaterpompen (MoC 000111);
3. Daarnaast loopt de pilot ionenwisseling, in samenwerking met PWNT.

Op dit moment voldoet de zuivering aan de lozingseisen en het voortschrijdend gemiddelde voldoet bijna. Om te zorgen dat we ook echt gaan voldoen en ook blijven voldoen is het noodzaak de eerste twee maatregelen op korte termijn uit te voeren.

De beluchting in de B-trap van de AWZI Velsen is in 2016 in bedrijf gesteld. Op een gegeven moment werd in beide beluchtingstanks een walswerking waargenomen. Omdat deze walswerking een negatieve invloed heeft op de zuurstofinbreng moet dit aangepakt worden. De walswerking wordt veroorzaakt door ophoping van condens in de luchttoevoerleidingen waardoor de proceslucht de achterste beluchterelementen niet goed meer kan bereiken. Als deze situatie zich gedurende langere tijd voordoet dan gaan de poriën van de laag belaste beluchtersselementen dicht zitten met een slijmvormige substantie.

Momenteel is de werking van de condensafvoer verbeterd met tijdelijke kunststofleidingen en slangen. De resultaten zijn goed en deze aanpassingen dienen nu betrouwbaar, automatisch en permanent te worden gemaakt. Door de luchttoevoerleidingen onder een afschot te plaatsen wordt deze verder verbeterd. Vanwege het aangetast raken van de beluchtersselementen worden deze ook vervangen.

De beluchtingsvelden in de B-trap zijn op dit moment enkel regelbaar d.m.v. handbedienbare kleppen op de luchttoevoerleidingen. Hier worden automatische kleppen op geplaatst. Op deze manier kunnen de velden op afstand aan en uit gezet worden. Dit is bevorderlijk voor denitrificatie en het schoon 'blazen' van de beluchtersselementen.

Argumenten

1.2 Hiermee geeft u invulling aan het coalitieakkoord

In het coalitieakkoord staat dat de waterketen topprioriteit krijgt om de zuiveringsprestaties te verbeteren. Daarvoor is het essentieel om de assets op orde te brengen en te houden. De werkzaamheden van het Cluster Waterketen 2 zijn afgeleid van de genoemde ambities uit het coalitieakkoord, en de vertaling daarvan in de Lange Termijn Asset Planning (LTAP), en zijn opgenomen in de begroting en het MJP.

1.2 Hiermee verbeteren we de effluentkwaliteit

Door de beschreven aanpassingen zal de zuurstofinbreng in de B-trap verbeterd worden en beter te sturen zijn. Hiermee verbeterd de werking en efficiëntie van de actief slib tank en daarmee de zuiveringsresultaten. Momenteel voldoen we aan de effluentnorm en daarmee de afspraken met RWS maar middels tijdelijke maatregelen en handmatige bediening. Als gevolg hiervan staat de installatie hoog op de LTAP en dient deze nu aangepakt te worden. De werkzaamheden zorgen voor een permanente opstelling en automatische werking.

1.3 Het geluidsniveau overschrijdt de vergunningsnormen

Recent is duidelijk geworden dat de AWZI door de tijdelijke maatregelen aan de condensafvoer de geluidsnormen van de huidige vergunning overschrijdt. Het is logisch om de oplossing hiervoor nog mee te nemen in het project en daar ook alvast een bedrag voor mee te nemen in deze kredietaanvraag.

1.4 Hiermee is rekening gehouden binnen de begroting (MJP)

De lasten zijn opgenomen in de huidige begroting 2025 en het MJP 2025-2029.

1.5 Om tot uitvoering te komen is uitvoeringskrediet nodig

Het afgelopen jaar is gewerkt aan de voorbereiding. Na het besluit om uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen kan de uitvoering opgestart worden.

1.6 De personele capaciteit is met het krediet gedekt

De voorbereidingen zijn uitgevoerd door het projectteam Cluster Waterketen 2. Dit project kan in de uitvoering verder opgepakt worden door hetzelfde team. Met het krediet is ook de uur inzet geborgd.

1.7 Duurzaamheid en circulariteit

Met dit project bereiken we een situatie op de AWZI waar we een hoop handmatige handelingen besparen en daarmee foutgevoeligheden wegnemen en de effluentnorm verbeteren. Daarnaast stellen we de nog te contracteren aannemer eisen t.a.v. de uitstoot tijdens de uitvoering.

Financiën

Samen met het eerder verleende krediet van €1,8 mln., is het totaal benodigd krediet nu €2,3 mln. De uit het krediet voortvloeiende exploitatiekosten komen geheel ten laste van de taak zuiveringsbeheer en de afschrijvingstermijn bedraagt 20 jaar.

Risico's

1.1 Onvoorziene zaken leiden mogelijk tot extra kosten en tijd

De werkzaamheden zijn zorgvuldig voorbereid. Toch kan het gebeuren dat het nodig blijkt om aanvullende werkzaamheden uit te voeren die nu nog niet in de scope zitten. Wij merken dat aannemende partijen het momenteel erg druk hebben en niet meer op alle uitnodigingen inschrijven. Daarnaast is er sprake van het minder beschikbaar zijn van bepaalde materialen en onderdelen en stagneert toelevering. Dit kan beiden een prijsopdrijvend effect veroorzaken waardoor niet gegund kan worden. Hiermee is al rekening gehouden in de SSK en er zijn posten voor opgenomen in de risicoreservering, maar het blijft een onzekere factor.

1.2 Werkzaamheden op een zuivering in vol bedrijf kan verstorend werken op het zuiveringsproces

Tijdens het aanpassen van het beluchtingssysteem in de B-trap is de zuivering vrijwel volledig in bedrijf. Het risico is aanwezig dat tijdens de werkzaamheden – en met name tijdens de omschakeling – het zuiveringsproces verstoord raakt. Om dit te voorkomen wordt een ombouwplan gemaakt waarin de omschakeling goed wordt voorbereid. Daarnaast worden er tijdens de ombouw maatregelen getroffen om het zuiveringsproces zo min mogelijk te verstoren. Deze maatregelen omvatten het overpompen van actief slib naar de in bedrijf blijvende straat, een goede fasering van de uitvoering met go/no-go momenten, maximale downtijden van de beluchtingsstraten en het beschikbaar blijven van beide nabezinktanks.

Vervolg

Het werk wordt na het beschikbaar stellen van krediet naar verwachting eind 2024 op de markt gezet. Het streven is dat de werkzaamheden medio 2025 starten. De werkzaamheden zullen eind 2025 afgerond worden, waarna de nazorgfase begint.

11. Aanvullend uitvoeringskrediet Energielabels bedrijfsgebouwen Rijnland

Voorgesteld besluit

1. Een aanvullend uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € 720.000 voor het project Energie labels bedrijfsgebouwen Rijnland.

Context

Op 1 februari 2023 heeft de VV een krediet verstrekt van € 2.539.000 om de Rijnlandse kantoorlocaties die vallen onder de energielabelplicht op het niveau van energielabel A te brengen en tevens zorg te dragen dat deze locaties van het aardgas afgesloten kunnen worden. De voorbereidingsfase is doorlopen en de aanbesteding is eind augustus 2024 gestart.

Op basis van de huidige directieraming blijkt dat het beschikbare budget toereikend is om over te gaan tot gunning van het werk maar dat er dan vervolgens gedurende de uitvoeringsfase geen passende risicoreservering meer beschikbaar is. Hier komt bij dat de daadwerkelijke aanneemsom ook hoger kan uitvallen dan in de directieraming is geraamd en er onvoldoende krediet beschikbaar is om tot gunning te kunnen overgaan.

Om te kunnen anticiperen op het bovenstaande en geen vertraging op te lopen in de uitvoeringsfase wordt aanvullend krediet aangevraagd.

Argumenten

1.1 Het beschikbare krediet is mogelijk onvoldoende.

Sinds het opstellen van de SSK-raming voor het uitvoeringskrediet (gebaseerd op prijspeil 2022) hebben we te maken gehad met forse prijsstijgingen en een uitloop in de planning, met name als gevolg van het moeten starten van aanvullend flora en fauna onderzoek op 8 van de 16 aan te pakken locaties. Hierdoor zijn zowel de geraamde bouwkosten als ook de engineeringskosten toegenomen ten opzichte van de SSK-raming op basis waarvan destijds het uitvoeringskrediet is aangevraagd.

1.2 Duurzaamheid en circulariteit

Het project energielabels bedrijfsgebouwen Rijnland levert in zijn geheel een bijdrage aan de doelstellingen ten aanzien van duurzaamheid en circulariteit. Het betreft het isoleren en van het aardgas afkoppelen van de betreffende bedrijfsgebouwen.

2.1 Financiën zijn onderdeel van de programmabegroting 2025 en het MJP 2025-2029.

Deze investering is opgenomen in de programmabegroting 2025 en het MJP 2025-2029, onder cluster Waterketen 1 en deels in toekomstig werk energieneutraliteit. Met het aanvullende uitvoeringskrediet is er de beschikking over een risicovoorziening van 20%, hetgeen gebruikelijk is voor dit type project. De uit het krediet voortvloeiende kapitaallasten komen voor 90% ten laste van zuiveringsheffing en voor 10% ten laste van de watersysteemheffing. De afschrijvingstermijn is 20 jaar en de uitvoering vindt naar verwachting plaats vanaf Q1-2025.

Risico's

1.1 Bevoegd gezag dringt aan op snellere realisatie.

Volgens het bouwbesluit is 1 januari 2023 de datum waarop de betreffende locaties minimaal moeten voldoen aan energielabel C. Dit is tot op heden niet gehaald en zal naar verwachting pas eind 2025 voor alle labelplichtige locaties gerealiseerd zijn. De omgevingsdienst heeft de bevoegdheid om hier handhavend in op te treden. Daarom zijn de betrokken omgevingsdiensten proactief geïnformeerd en zullen we dit wederom doen na het hebben doorlopen van de aanbestedingsprocedure. Het hebben van voldoende krediet is een randvoorwaarde om te kunnen gunnen en de planning te kunnen waarmaken.

2.1 Beschikbare risicomarge in de uitvoeringsfase grotendeels afhankelijk van het resultaat van de aanbesteding.

In een recente aanbesteding van een project in de energiemarkt hebben we een grote spreiding gezien in de ontvangen inschrijvingen. Daarnaast zijn meerdere overheden aan de slag met het doorvoeren van energiemaatregelen om hun kantoorlocaties te laten voldoen aan het Bouwbesluit. Het effect hiervan op de lopende aanbesteding is moeilijk te voorspellen. Bij een positief aanbestedingsresultaat is het aanvullende krediet wellicht uiteindelijk overbodig. Bij een negatief aanbestedingsresultaat is het aanvullende krediet wellicht nodig om sowieso te kunnen gunnen. Deze aanvraag wordt als beheersmaatregel ingezet om bij een tegenvallende inschrijving te kunnen gunnen en tevens de beschikking te hebben over een passende risicovoorziening gedurende de uitvoeringsfase.

12. Zonneweiden Velsen en Zwanenburg

Voorgesteld besluit

1. Een Voorbereidingskrediet van € 1.000.000,- beschikbaar te stellen voor de aanleg van Zonneweiden.

Context

De VV heeft op 29 juni 2022 het Uitvoeringsprogramma Energieneutraliteit (Corsa 22.035828) vastgesteld waarin o.a. is besloten om voor 2030 energieneutraal te zijn. Hierin staan projecten vermeld die nader onderzocht zijn op kans rijkheid. Eén van de te nemen maatregelen betreft het aanleggen van zonneweiden. Uit onderzoeken is gebleken dat op de AWZI's Velsen en Zwanenburg voldoende ruimte beschikbaar is om zonneweiden aan te leggen. Op AWZI Zwanenburg is ruimte voor 12 Tjp en op AWZI Velsen is ruimte voor 3 Tjp aan Zonneweiden. Financieel is AWZI Velsen vergelijkbaar met AWZI Alphen-Noord en AWZI Zwanenburg orde grootte factor 4.

Op dit moment is een trend gaande over salderingsregelingen waardoor zonnepanelen in prijs sterk zijn gedaald.

Voor AWZI Zwanenburg geldt dat de uitvoering pas kan starten als de aannemer voor de renovatie en uitbreiding van de AWZI, het werk heeft opgeleverd. Planning is september 2025.

Argumenten

1.1 Rijnland komt bestuurlijke afspraken na

Energieneutraliteit is een belangrijk opgave voor alle waterschappen. Hiervoor zijn landelijke afspraken gemaakt. Rijnland heeft twee zonneweiden op de AWZI's Katwijk en Bodegraven en in 2024 worden twee zonneweiden aangelegd op de AWZI's Alphen-Noord en Alphen Kerk en Zanen.

1.2 De opgewekte energie wordt volledig benut op de zuivering

Er is maatschappelijk veel te doen met het terug leveren van energie. De AWZI's verbruiken meer energie dan dat er aan energie kan worden opgewekt.

1.3 Duurzaamheid en circulariteit

Met het project wordt aandacht besteed aan Duurzaamheid en Circulariteit in het kader van Maatschappelijk verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI). Om toekomstige werken mogelijk maken op de zuiveringen van Velsen en Zwanenburg worden de zonneweiden demontabel uitgevoerd.

Financiën

Dit project is in het MJP 2025-2029 opgenomen onder toekomstig werk energieneutraliteit. Bij aanvraag van het uitvoeringskrediet wordt aangegeven wat de financiële consequenties zijn voor exploitatielasten. O.b.v. de aanbesteding in Alphen-Noord, worden de totale projectkosten van de zonneweiden Velsen en Zwanenburg geraamd op € 5 mln.

Risico's

1.1 Ook andere energieprojecten zijn nodig om aan de doelstelling van energieneutraal te kunnen voldoen.

Om Rijnland breed te kunnen laten voldoen aan energie neutraal, zal Rijnland ook andere investeringen moeten doen conform het Uitvoeringsprogramma 2.0

Vervolg

- In 2025 zal het uitvoeringskrediet worden aangevraagd.